

Mindenekelőtt, szeretnék gratulálni a Szenci Molnár Albert-díjhoz, amelyben részesült! Felidézné számunkra, hogy mégis hogyan indult az Ön pályafutása? Mikor és hogyan került a Refibe?

1949 decemberében léptem át ennek az intézménynek a küszöbét, Hajdúnánásról menesztettek engem ide, mert akkor már hitvalló keresztyén ifjú voltam. Édesapám nem akart engedni, mert ő mindenképpen azt akarta, hogy én a gazdaságban maradjak, de összetalálkozott a gimnázium akkori igazgatójával dr. Tóth Lajossal, aki behívta őt az irodájába, s miután meggyőzte, apám bediktálta a nevemet. Délután hazajött, s azt mondta nekem: „Na, fiú be vagy íratva a gimnáziumba, de nem kell tanulni, az ekeszarva visszavár!” Mondtam neki: „Én kész vagyok!” Másnap jövök ide a Refibe, hogy kérjem a felvételemet és Varga Zsigmond igazgatóhelyettes úr fogadott: „Honnan szalasztottak téged?” Én elmondtam neki, hogy Hajdúnánáson provokáltak engem, megkülönböztettek vallásom miatt, s szégyenpadba ültettek, és én otthagytam az iskolát, de itt a bizonyítványom, szeretném kérni a felvételemet. „El van intézve” – mondta. Elmondtam otthon a hírt, anyuka nagyon örült, ő sírt is, mert mindig is szerette volna, hogy gimnáziumban tanuljak. Harmadnap elmentem az iskolába, beosztottak a 3. B-be.

Itt már rögtön több név is elhangzott az előbb a refis pedagógusok közbenjárásával kapcsolatban. Ki vagy kik voltak a legmeghatározóbb emberek, akik segítették ezután gimnáziumi éveit?

Az osztályfőnököm Kónya József tanár úr, akiről később tudtam meg, hogy milyen nagy irodalmi munkássága volt. Írásai, és magyar öntudatossága nem tetszett az akkori pártvezetőnek, és behívták a pártbizottságra, ahol a tanítási jogának elvesztésével fenyegetőztek. A Tanár úr tudta az iskolába kerülésem körülményeit és emiatt úgy szeretett, mintha a gyermeke lettem volna. Vittem a verseimet, kiszégeztem a fali táblára és mind elolvasta. Mindenben támogatott. Kiadott egy feladatot, hogy mindenki olyan témát, olyan formában írjon meg, ahogy maga akarja. Én az első oldalra odaírtam egy idézetet az egyik versemből. Javítás után Tanár úr ezt mondta: „Az apádat, jól megdolgoztattál, nem találtam azt a Csokonai verset, amelyet beleírtál a dolgozatba.” Erre aztán mondtam, hogy „nem is tetszett volna megtalálni, mert azt én írtam.” Aztán jól megdorgált, hogy miattam ráment az éjszakája, hármast adott érte. Aztán sajnos bekövetkezett a halála, összegyűlt a családja, s az egyik fia felkeresett, s megkért írjam le az életét. Meg is írtam és ezt a történetet is beleírtam.

Adódtak-e nehézségei az itteni évek alatt, a korábban említett iskolaváltást követően?

Igen, sajnos abba a helyzetbe kerültem, hogy minden jegyemet, amit Hajdúnánáson adtak, 1-2 jeggyel lejjebb értékelték. Ez elsősorban számtanból jelentett gondot. Az igazgatóhelyettes úr próbált intézkedni, ment a matematikus tanárhoz, aki annak ellenére, hogy képességem is volt, és matekversenyekre is jártam, nem adta meg, csak a hármast. De hála Istennek, így is sikerült a felvétel a Teológiára, ahol aztán szintén sok-sok inspiráció ért, de az már egy másik történet lenne.

Nagyon szépen köszönöm ezt a személyes és rendhagyó beszámolót, illetve azt, hogy rám szánta az idejét! Jó egészséget, és Isten áldását kívánom további életére!

Én köszönöm, hogy megoszthattam magával, Isten áldja!

***Készítette: Semlyényi Zita, 10.D osztályos tanuló,
a Csokonai Vitéz Mihály Önképzőköri tagja***